

Begäran om yttrande om SOU 2019:11 Biojet för flyget

Er beteckning: I2019/01357/E

Sammanfattning

Enligt beräkningar har svenska invånare flygande en årlig klimatpåverkan på 5,4–11,3 miljoner ton koldioxidekvivalenter, beroende på systemsystemgräns. Därav är det angeläget att införa styrmedel som minskar flygets klimatpåverkan.

Länsstyrelsen i Hallands län är positiv till förslaget att införa reduktionsplikt för flygfotogen. Ett sådant system har en tydlig styrning mot minskad klimatpåverkan och fungerar samtidigt som ett incitament för teknisk utveckling kring biobränslen.

Länsstyrelsen oroas dock av att flygresandet, såväl inrikes som utrikes, förväntas att öka även med reduktionsplikten. Därför efterfrågas fler kompletterande åtgärder för att minska flygandet och för att stärka järnvägstrafikens konkurrenskraft.

Synpunkter från Länsstyrelsen i Hallands län

Avsnitt 3

De styrmedel som redan finns och som har beslutats väntas inte medföra några mer markanta utsläppsminskningar. De tar ej heller tillräcklig hänsyn till höghöjdseffekten.

Avsnitt 6.3

Länsstyrelsen vill framhålla vikten av ett systemperspektiv, så att produktionen av biojetbränsle inte äventyrar produktion av övriga biobränslen.

Avsnitt 8

I dagsläget är tillgången på biojetbränsle begränsad. Allt biojetbränsle som används i Norden produceras antingen i Kalifornien eller i Finland. En inhemsk produktion skulle minska importberoendet samtidigt som det skulle gynna omställningen till en cirkulär och biobaserad ekonomi.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens slutsats att hänsyn måste tas till övriga sektorer i bedömningar av tillgång på biomassa (s. 165). Samtidigt kan framhållas att Halland har rik tillgång på skogsråvara och på restprodukter från såväl skogsindustri som jordbruk och

2019-09-13

420-4263-2019

livsmedelsindustri. Därmed har länet stor potential att bidra med råvara till svensktillverkade biobränslen.

Avsnitt 9.4

Länsstyrelsen delar utredningens åsikt att flygets utsläpp bör omfattas av tydliga politiska mål och att det är problematiskt att flygets klimatpåverkan inte tydligt inkluderas i riksdagens mål. Dylåka mål bör relateras till konsumtionsbaserade utsläpp, vilka mäter den totala klimatpåverkan (inklusive höghöjdseffekten) från svenskarnas flygresor.

Avsnitt 9.5.1

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att införa reduktionsplikt. En stor fördel med ett reduktionspliktsystem är att det tydligare styr mot användning av biojetbränslen med låg klimatpåverkan än vad ett kvotpliktsystem skulle göra.

Avsnitt 9.5.2

Länsstyrelsen anser att det är problematiskt att beskattning av flygbränsle förhindras av Chicagokonventionen och av bilaterala luftfartsavtal. Därmed är konkurrensen med bränslen för vägtransporter alltför snedvriden. Därav menar Länsstyrelsen att det på sikt vore önskvärt att Chicagokonventionen omförhandlas.

Avsnitt 9.5.3

Länsstyrelsen ställer sig bakom förslaget att de biodrivmedel som används för att uppfylla reduktionsplikten ska omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande biobränslen.

Avsnitt 9.5.4

De föreslagna reduktionsnivåerna kan upplevas alltför måttliga och dessutom dröjer det ända till slutet av 2020-talet innan en mer betydande inblandning krävs. Samtidigt är det viktigt att vara medveten om att vägtrafikens klimatgasutsläpp står för en större andel av de totala utsläppen och att det därför är rimligt att prioritera utsläppsminskningar i vägtrafiken.

Avsnitt 9.6

Länsstyrelsen ställer sig bakom experten Mikael Johannessons särskilda yttrande om att samtliga statliga myndigheters flygresor ska ske med biojetbränsle när så är möjligt. Att myndigheter och offentliga aktörer går före i omställningsarbetet har ett stort och viktigt signalvärde.

Avsnitt 10.2.4

Då ett reduktionspliktsystem primärt styr mot användning och inte mot produktion kan det finnas behov av riktade styrmedel som styr mot ökad produktion av biojetbränslen. Eventuellt kan detta göras inom Klimatklivet, men Länsstyrelsen välkomnar ändå förslaget att Energimyndigheten ges i uppdrag att analysera frågan om ett investerings- eller driftstöd.

2019-09-13

420-4263-2019

Avsnitt 10.3

Länsstyrelsen delar utredningens slutsats att det krävs kompletterande åtgärder och styrmedel för att minska flygets klimatpåverkan genom ändrade resmönster. Redovisning av långväga resors klimatpåverkan och utökad nattågstrafik är två viktiga styrmedel.

Att ökad tillgång till bekväma tågresor kan bidra till minskat flygande framgår tydligt ur figur 4.1. I figuren syns ett markant trendbrott i inrikesflygandet kring rekordåret 1990 när X2000 introducerades. Till viss del kan utvecklingen efter 1990 förklaras av konjunkturförändringar, men det är ändå tydligt att inrikesflygandet haft en permanent lägre nivå sedan införandet av X2000.

Avsnitt 11.7

Länsstyrelsen oroas av att flygresandet, såväl inrikes som utrikes, förväntas att öka även med reduktionsplikten. Därför efterfrågas fler kompletterande åtgärder för att minska flygandet och för att stärka järnvägstrafikens konkurrenskraft.

Avsnitt 11.11

Den kommunala flygplatsen Halmstad City Airport har stor betydelse för det lokala näringslivet, Försvarsmakten och är också en viktig resurs för den civila beredskapen. Exempelvis behöver krishändelser som stormar, översvämningar och kärntekniska olyckor kunna hanteras. Därav menar Länsstyrelsen att de mindre flygplatserna måste värnas samtidigt som kraven på minskad klimatpåverkan skärps.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lena Sommestad. Energi- och klimatsamordnare Patrik Ekheimer har varit föredragande. I handläggningen deltog även länsråd Jörgen Peters och enhetschef Cecilia Engström.

Lena Sommestad

Patrik Ekheimer

Denna handling har godkänts digitalt och har därför inga nammunderskrifter.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.